

SOPIMUS KUNTAAN OSOITTAMISESTA, KOTOUTUMISEN EDISTÄMISESTÄ JA KUSTANNUSTEN KORVAAMISESTA

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus) ja Pyhtään kunta (jäljempänä kunta) sopivat kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010, jäljempänä kotoutumislaki) 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta, kotoutumisen edistämisestä ja palveluiden käytöstä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta seuraavaa:

1. KOTOUTUMISEN EDISTÄMINEN PAIKALLISTASOLLA

Kotoutumislain 30 §:n mukaan kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä sekä sen suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla. Lisäksi kunnan on huolehdittava siitä, että kunnan palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille ja että kotoutumislaisissa tarkoitetut toimenpiteet ja palvelut järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on huolehdittava oman henkilöstönsä osaamisen kehittämisestä kotoutumisen edistämisessä. Maahanmuuttajille tarkoitettuja toimenpiteitä ja palveluja voidaan järjestää myös kuntien välisenä yhteistyönä.

Kunnan tai useamman kunnan yhdessä on kotoutumislain 32 §:n mukaan laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma tulee ottaa huomioon kuntalain (365/1995) 65 §:n mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa. Kotouttamisohjelman sisällön linjaukset on määritetty kotoutumislain 33 §:ssä. ELY-keskuksen, työ- ja elinkeinotoimiston, Kansaneläkelaitoksen ja muiden kunnan alueella toimivien viranomaisten on kunnan aloitteesta osallistuttava oman toimialansa osalta ohjelman laadintaan, toteutukseen ja toimeenpanon seurantaan. Paikalliset maahanmuuttaja-, työntekijä- ja työnantajajärjestöt sekä uskonnolliset yhteisöt voivat tarvittavassa laajuudessa osallistua em. prosesseihin. Kunnan tulee huolehtia, että kunnan kotouttamisohjelma on voimassa ja että kotouttamisohjelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa sekä otettu huomioon talousarviota ja suunnitelmaa laadittaessa. ELY-keskus valvoo, että kunnan kotouttamisohjelma on voimassa ja että kotouttamisohjelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa.

2. HENKILÖPIIRI

Kotoutumislain luvussa 6 mainittujen korvausten piiriin kuuluvat kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentin mukaiset henkilöt.

Kunta varautuu järjestämään kotoutumista edistävät palvelut ja toimenpiteet kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentin mukaisille, kuntaan osoitetuille ja sijoittuneille henkilöille.

Pakolaiskiintiöllä tarkoitetaan ELY-keskuksen kuntaan osoittamia kiintiöpakolaisia sekä myönteisen päätöksen saaneita, pakolaisten vastaanoton piiriin kuuluvia turvapaikanhakijoita. Pakolaiskiintiön lisäksi kuntaan saattaa sijoittua itsenäisesti kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä, mutta heitä ei lasketa kuuluvaksi kunnan pakolaiskiintiöön.

ELY-keskus tiedustelee vuosittain kunnan mahdollisuutta vastaanottaa pakolaisia ja neuvottelee pakolaisten kuntaan sijoittamisesta kunnan kanssa tapauskohtaisesti. Kunta sopii menettelytavoistaan pohjautuen luottamuselimissä sovittuihin linjauksiin. Linjaus voi olla voimassa useamman vuoden.

3. KUSTANNUSTEN KORVAAMINEN

Kotoutumislain 44 §:n mukaan valtion maksamien kotoutumislaisissa tarkoitettujen toimenpiteiden kustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että kunta on laatinut 32 §:ssä tarkoitetun kunnan kotouttamisohjelman ja tehnyt 41 §:ssä tarkoitetun sopimuksen ELY-keskuksen kanssa.

Tällä sopimuksella ELY-keskus ja kunta sopivat 41 §:n mukaisesti lain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (jäljempänä KEHA-keskus) korvaa kunnalle kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentin mukaisista henkilöistä aiheutuneet lain 6 luvun mukaiset kustannukset valtion talousarvion rajoissa kotoutumislain 44 §:n, valtioneuvoston asetuksen 1393/2011 1§:n sekä tämän sopimuksen ja voimassaolevan ohjeen (liitteenä) nojalla.

3.1 Laskennalliset korvaukset

Kotoutumislain 45 §:n nojalla kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta lain 2 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun henkilön ohjauksesta, neuvonnasta ja muusta kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä. Korvausta maksetaan kolmen vuoden ajan 44 §:n 3 tai 4 momentin säädetyistä ajankohdasta. Ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitetussa pakolaiskiintiössä Suomeen otetusta henkilöstä sekä tämän perheenjäsenestä tai muusta omaisesta, joilla on ollut perheensä ennen Suomeen tuloa, korvausta maksetaan kuitenkin neljän vuoden ajalta.

3.2 Todellisten kustannusten mukaan korvattavat kustannukset

Korvaus kunnan maksamasta toimeentulotuesta

Kunnalle korvataan kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetulle henkilölle maksetusta kotoutumislain 19 §:n mukaisesta toimeentulotuesta kotoutumislain 46 §:n mukaan toimeentulotuesta annetun lain mukaisesta toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset enintään kolmen vuoden ajalta.

Korvaus tulkitsemisen järjestämisestä

Kotoutumislain 48 §:n mukaisesti kunnalle korvataan kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuille henkilöille järjestetystä tulkitsemisestä aiheutuneet kustannukset.

Korvaus erityiskustannuksista

Kunnalle korvataan kotoutumislain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksina lain 49 §:n nojalla:

- 1) ilman huoltajaa olevan alaikäisen sijoittamisesta kotoutumislain 28 §:n mukaiseen perheryhmäkotiin tai muuhun asuinyksikköön sekä perhehoidosta, asumisen tukipalveluista ja muista lastensuojelun palveluihin rinnastettavista toimenpiteistä kunnalle aiheutuvat kustannukset siihen saakka kunnes nuori täyttää 21 vuotta;
- 2) vamman tai sairauden edellyttämän pitkäaikaisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä kunnalle aiheutuvat huomattavat kustannukset, jos henkilö on ollut huollon tai hoidon tarpeessa Suomeen saapuessaan enintään kymmenen vuoden ajalta; sekä
- 3) erityisistä syistä muut kunnalle aiheutuneet kustannukset enintään kymmenen vuoden ajalta.

Lisäksi kunnalle voidaan korvata lain 53 §:n nojalla ihmiskaupan uhrille tämän asemasta johtuvien erityistarpeiden vuoksi järjestettävästä toimenpiteestä ja palvelusta, jotka liittyvät henkilön turvallisuuden takaamiseen sekä muuhun uhriasemaan liittyvään erityistarpeeseen.

Kunta ja ELY-keskus sopivat erillisellä sopimuksella erityiskustannusten korvaamisesta.

3.3. Korvaus alkukartoituksen järjestämisestä

KEHA-keskus maksaa kunnalle laskennallisen korvauksen kotoutumislain 50 §:n mukaan 9 §:n mukaisen alkukartoituksen järjestämisestä aiheutuneista kustannuksista. Alkukartoitus tulee järjestää valtioneuvoston asetuksen kotoutumisen edistämiseen liittyvästä alkukartoituksesta (570/2011) mukaan. Kotoutumislain 10 §:n mukaan kunta käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea. Kunta voi käynnistää alkukartoituksen myös sitä pyytävälle maahanmuuttajalle, jos tämän arvioidaan sitä tarvitsevan. Korvaus alkukartoituksen järjestämisestä maksetaan, jos maahanmuuttaja ei kunnan alkuhaastattelua tehtäessä ollut aikeissa hakeutua työmarkkinoille ja TE-toimiston järjestämään alkukartoitukseen. Valtioneuvoston asetuksen kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan kustannusten korvaamisesta valtion varoista (1393/2011) mukaan korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että kunta on järjestänyt ainakin kotoutumisen edistämiseen

liittyvästä alkukartoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (570/2011) 1 §:n 2 momentin mukaisen alkuhaastattelun.

4. MENETTELY KORVAUSASIOISSA

Korvausajan alkaminen ja päättyminen

Kotoutumislain 44 §:n 3 momentin mukaan korvausta maksetaan siitä alkaen, kun henkilölle, jonka kunnassa asumisen perusteella korvaus maksetaan, on rekisteröity ensimmäinen kotikunta väestötietojärjestelmään.

Jos henkilöllä, jonka kunnassa asumisen perusteella korvaus maksetaan, ei ole oleskelulupaa maahan tulleessaan, eikä hän voi oleskeluluvan saatuaan saada kotikuntalain (201/1994) mukaista kotikuntaa, korvausta maksetaan 44 §:n 4 momentin mukaisesti siitä alkaen, kun hänelle on myönnetty oleskelulupa.

Mikäli henkilö ennen KEHA-keskuksen kunnalle kohdistamassa korvauspäätöksessä määritettyä enimmäisaikaa saa Suomen kansalaisuuden, korvataan kustannukset kotoutumislain mukaisesti sen vuorokauden loppuun, jolloin henkilö ei ole Suomen kansalainen.

Korvauksen maksaminen

Kunnan on haettava kotoutumislain 6 luvussa ja tämän sopimuksen kohdassa 3 tarkoitettua korvausta KEHA-keskukselle osoitetulla hakemuksella viimeistään kahden vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tapahtuneesta toiminnasta korvausta haetaan.

KEHA-keskus maksaa sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannusten korvaukset kunnalle hakemuksen ja kustannusten korvaamista koskevan allekirjoitetun sopimuksen perusteella. Kotoutumislain mukaisten kustannusten korvaamista koskeva ohje samoin kuin sopimus- ja hakemusmenettelyssä käytettävät lomakkeet ovat sopimuksen liitteenä.

ELY-keskuksella ja KEHA-keskuksella tulee olla mahdollisuus tarkastaa korvattavat kustannukset paikan päällä tai pistokokein.

Kuntayhtymä

Pyhtään kunnan sosiaali- ja terveystalvueluista vastaa Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvuelujen kuntayhtymä (Kymsote). Kymsote voi hakea kunnan puolesta sopimuksen 3 kohdassa mainittuja korvauksia KEHA-keskukselta.

Maksetun korvauksen palautusvelvollisuus

KEHA-keskus voi kotoutumislain 55 §:n nojalla määrätä kunnan palauttamaan valtion maksaman korvauksen tai osan siitä, jos korvauksen suorittamista varten on annettu virheellisiä tai erehdyttäviä tietoja tai jos muutoin käy selville, että korvaus on suoritettu perusteettomasti.

KEHA-keskuksen tulee palautuspyynnön antaessaan ilmoittaa kunnalle ne seikat, joihin määräys kulloinkin perustuu. Kunnalle tulee ennen palauttamista koskevaa pyyntöä varata mahdollisuus lausua palautusvaatimuksen perusteista.

Palautettavalle määrälle on suoritettava korkolain (340/2002) 4 §:n 1 momentin mukaan määräytyvän korkokannan suuruinen viivästyskorko. KEHA-keskuksen päätös kunnalle perusteettomasti maksetun korvauksen palauttamisesta on tehtävä viimeistään viidentenä kalenterivuonna sen toimintavuoden päättymisestä, jolta korvaus on maksettu.

Korvausten muutoksenhaku

Kotoutumislain 6 lukuun perustuviin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä, aluehallintovirastolla, ELY-keskuksella, KEHA-keskuksella, työ- ja elinkeinotoimistolla, kunnan viranomaisella sekä Kansaneläkelaitoksella on oikeus kotoutumislain 87 §:n (1251/2011) mukaan saada maksetta ja salassapitosäännösten estämättä tämän sopimuksen toteuttamiseksi välttämättömät tiedot toisiltaan, Maahanmuuttovirastolta, vastaanotto- ja järjestelykeskukselta, kotoutumista tukevien toimenpiteiden ja palvelujen tuottajalta sekä ilman huoltajaa olevalle lapselle määrättyä edustajalta.

Tietojen luovutus

Kunta ja/tai sosiaali- ja terveystyöntekijät sitoutuu noudattamaan toiminnassaan GDPR tietosuojasetusta, tähän liittyvää voimassaolevaa lainsäädäntöä sekä viranomaisten ohjeistuksia henkilö- ja terveystietojen käsittelystä. Kunta ja ELY-keskus ovat itsenäisiä rekisterinpitäjiä.

5. VOIMAANTULO, SOVELTAMINEN JA IRTISANOMINEN

Tämä sopimus tulee voimaan siitä päivästä, kun molemmat osapuolet ovat sen allekirjoittaneet.

Tämä sopimus liitteineen korvaa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja Pyhtään kunnan välillä 25. marraskuuta 2015 tehdyn sopimuksen pakolaisten vastaanottamisesta.

Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Jos tämä sopimus irtisanotaan, se päättyy 12 kuukauden kuluttua irtisanomispäivästä. Irtisanominen tulee toimittaa kirjallisesti.

Tätä sopimusta on tehty kaksi saman sisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Pyhtäällä _____kuun _____ päivänä 2020

Pyhtään kunta

Allekirjoitus
Nimi
Titteli

Allekirjoitus
Nimi
Titteli

Kouvolassa _____kuun _____ päivänä 2020

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Satu Mäkelä
Johtaja

Juha-Pekka Kallioniemi
Johtava asiantuntija

LIITE: Ohje kotoutumisen edistämistä koskevan lain (1386/2010) mukais-
ten kustannusten korvaamisesta kunnalle ja korvausten haku- ja
maksulomakkeet